

ONLINE JOURNAL OF MUSIC SCIENCES

Çevrimiçi Müzik Bilimleri Dergisi

UZAKTAN MÜZİK EĞİTİMİNİN ÖZEL EĞİTİME İHTİYAÇ DUYAN ÇOCUKLAR İLE YAPILABİLİRLİĞİNE İLİŞKİN MÜZİK EĞİTİMCİSİ GÖRÜŞLERİ

OPINIONS OF MUSIC EDUCATORS ON THE FEASIBILITY OF DISTANCE MUSIC EDUCATION WITH CHILDREN IN NEED OF SPECIAL EDUCATION

Atıf/Citation

Demir, B. C. (2021). Uzaktan müzik eğitiminin özel eğitime ihtiyaç duyan çocuklar ile yapılabilirliğine ilişkin müzik eğitimcisi görüşleri. *Online Journal Of Music Sciences*, 6 (2), 132-143. <https://doi.org/10.31811/ojomus.1032212>

Burak Cem DEMİR

Yüksek Lisans Öğrencisi, Kırıkkale Üniversitesi, Sosyal
Bilimler Enstitüsü, Müzik Anabilim Dalı,
burakcemdemir50@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0001-9041-9486>

Öznur ÖZTOSUN ÇAYDERE

Prof. Dr., Kırıkkale Üniversitesi, Güzel Sanatlar
Fakültesi, Müzik Bölümü, ocaydere@hotmail.com

<https://orcid.org/0000-0003-1987-6128>

Cilt/Volume: 6

Sayı/Issue: 2

Aralık/December 2021

Araştırma Makalesi/Research Article

Geliş Tarihi/Received: 03.12.2021

Kabul Tarihi/Accepted: 23.12.2021

Yayın Tarihi/Published: 31.12.2021

<https://doi.org/10.31811/ojomus.1032212>

ÖZ

Günümüzde yaşadığımız zorlu salgın sürecinde yaygınlaşarak online şekilde gerçekleştirilen çeşitli uygulamaların kullanımı hızla artmış ve bu süre içerisinde eğitim genel anlamda bu uygulamalar aracılığıyla sağlanmıştır. Müzik eğitimini de içine alan bu uzaktan eğitim zorunluluğu yüz yüze eğitime alternatif olarak devam etmiştir. Bu süreçte uzaktan eğitimin hem avantajları hem de dezavantajlarıyla karşılaşmıştır. Müzik eğitiminin uzaktan eğitim ile devam edebilmesi için alan eğitimcileri bu sürece uyum sağlamışlardır. Bu bağlamda özel eğitimde de eğitim sürecinin kesintiye uğramaması için çeşitli uzaktan eğitim uygulamaları kullanılmıştır. Özel eğitime ihtiyaç duyan çocuklar ile gerçekleştirilen uzaktan müzik eğitiminde müzik eğitimcisi görüşleri yoluyla mevcut duruma ilişkin avantaj ve dezavantajların tespit edilmesi bu araştırmanın amacını oluşturmaktadır. Araştırmada veriler yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ile toplanmış ve içerik analizi yoluyla çözümlenmiştir. Müzik eğitimcilerinin görüşlerine göre; uzaktan müzik eğitiminde en büyük avantajın pandemideki bulaşı riskini ortadan kaldırması, dezavantajın ise çalgı eğitiminde fiziksel müdahale yapılamamasından kaynaklı uygulamalı derslerin yeterince verimli geçmediği sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca özel eğitime ihtiyaç duyan çocuklar ile uzaktan müzik eğitiminin gerçekleştirilebilmesi konusunda yeni çalışmalar yapılması önerilmektedir.

Anahtar kelimeler: Eğitim, Müzik, Müzik Eğitimi, Uzaktan Eğitim

ABSTRACT

The use of various online applications has increased rapidly during the difficult pandemic process we are experiencing today, and education has been provided through these applications in general. This distance education requirement, which includes music education, continued as an alternative to face-to-face education. In this process, both the advantages and disadvantages of distance education were encountered. In order for music education to continue with distance education, field educators have adapted to this process. In this context, various distance education applications were used in special education to ensure that the education process was not interrupted. The aim of this research is to identify the advantages and disadvantages of the current situation through the views of the music educator in distance music education with children who need special training. In the study, data was collected by semi-structured interview technique and analyzed through content analysis. According to the opinions of music educators, it has been concluded that the biggest advantage in distance music education is that it eliminates the risk of transmission in the pandemic, and the disadvantage is that applied courses are not effective enough due to the inability to perform physical intervention in instrument education. In addition, it is proposed to conduct new researchs on the possibility of conducting distance music education with children who need special education.

Keywords: Education, Music, Music Education, Distance Education

1.GİRİŞ

Eğitim kavramı antik dönemden günümüze tarihte yerini almış bir bilim dalıdır. Eğitim bireylere davranışsal değişiklikler yaratmayı amaçlar. Eğitimin tanımı çeşitli kaynaklarda farklı şekillerde yapılmıştır.

Ertürk (1979) 'e göre eğitim; “bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme sürecidir” (s.12).

Fidan ve Erden (1996)'e göre ise “eğitim en genel anlamıyla, insanları belli amaçlara göre yetiştirme sürecidir. Bu süreçten geçen insanın kişiliği farklılaşır. Bu farklılaşma eğitim sürecinde kazanılan bilgi, beceri, tutum ve değerler yoluyla gerçekleşir” (s.12)

Eğitim cinsiyet, yaş vb. gibi unsurları gözetmeksizin her birey için vardır. Bu bağlamda sağlıklı bireyleri kapsadığı gibi özel eğitime ihtiyaç duyan bireyleri de kapsar. Özel eğitime ihtiyaç duyan bireyler zihinsel ya da fiziksel hasarlara ve bu hasarların boyutlarına bağlı olarak hayatlarını normal bireylere göre daha zor sürdürebilir ve bu sebepten ötürü özel eğitime ihtiyaç duyabilir.

Özel eğitim; bireyin farklılıklarını, bu farklılıktan doğan yetersizlikleri yani kendisinden beklenen bazı işlevleri yerine getirememesi durumlarını konu alır. Bununla birlikte yetersizliği olan bireyin, çevreyle etkileşiminde karşılaştığı problemler olarak tanımlanan engel durumuyla ilgilendir. Bu ve/veya benzeri şekillerdeki bireyler, kendine özgü birtakım farklılıklara sahip olmakla birlikte özel gereksinime ihtiyaç duyarlar. Bu çerçevede “özel eğitim” en genel ifadeyle, gelişimsel ve zihinsel yetersizliği bulunan bireylere ihtiyaçları doğrultusunda verilen destek eğitimi olarak tanımlanabilir. (Kara, 2019, s. 8)

Özel eğitimde kullanılan bu destek eğitiminin içinde müzik eğitimi de kullanılabilir. Müziğin her birey için fiziksel ve zihinsel anlamda olumlu etkileri vardır. Bu bağlamda özel eğitime ihtiyaç duyan bireylere verilen müzik eğitimi de onlara sosyal, fiziksel ve zihinsel anlamlarda faydalı olabilir.

Müzik kavramı bireylerin ihtiyaçları çerçevesinde kişisel duygu ve düşüncelerinin ifade edilmesiyle ortaya çıkmıştır. İlk medeniyetlerden günümüze kadar insan hayatının önemli bir unsuru olmuştur. Bu bağlamda müzik eğitimi de bireylere müzikal davranış kazandırma ve bu davranışları geliştirme üzerinde durur. Literatürde müzik ve müzik eğitimine yönelik çeşitli tanımlar mevcuttur.

Uçan (2018)'a göre müzik; “duygu, düşünce, tasarım ve izlenimleri, belirli bir amaç ve yöntemle, belirli bir güzellik anlayışa göre birleştirilmiş (örüntülenmiş) seslerle işleyip anlatan estetik bir bütündür” (s. 6).

Say (2002) 'a göre ise müzik; “insana duyup düşündüklerini seslerle anlatma olanakları veren bir ‘dil’dir” (s.17).

Uzaktan müzik eğitiminin özel eğitime ihtiyaç duyan çocuklar ile yapılabilirliğine ilişkin müzik eğitimcisi görüşleri

Müzik eğitimi, temelde, bir müziksel davranış kazandırma, bir müziksel davranış değiştirme veya bir müziksel davranış değişikliği oluşturma, bir müziksel davranış dönüştürme, geliştirme ve yetkinleştirme sürecidir. Bu süreçte daha çok, eğitim gören bireyin (çocuğun/gencin, öğrencinin) kendi müziksel yaşantısı temel alınır, bu temelden yola çıkılarak belirli amaçlar doğrultusunda planlı, düzenli ve yöntemli bir yol izlenir ve bu yolla belirli hedeflere erişilir. Müzik eğitimi yoluyla birey ile çevresi, özellikle müziksel çevresi arasındaki iletişim ve etkileşimin daha sağlıklı, daha düzenli, daha etkili, daha verimli ve daha yararlı olması beklenir. (Uçan, 2018, s.11)

Müzik eğitimi, insanın müziksel davranışında gelişme sağlama süreci demektir. Bu amaçla okullarda “genel”, müziğe özel ilgi ve sevgi duyduğu için müzik yapanlara “amatör”, müziği meslek olarak seçenlere “profesyonel” müzik eğitimi programları uygulanır. Genel müzik eğitimi, temel öğretim süresince yeni kuşaklara müzik kültürü kazandırmayı amaçlar. Amatörler için yapılan eğitim, toplumda müziğin yaygın biçimde yaşanır olmasına olanaklar sağlar. Profesyonel müzik eğitimi ise dalında uzmanlaşmış müzikçiler yetiştirmeyi öngörür. (Say, 2002, s.19-20)

Günümüzde yaşanan pandemi nedeniyle müzik eğitimi de dahil olmak üzere bütün eğitimler internet üzerinden çeşitli uygulamalar aracılığıyla gerçekleştirilmiş ve uzaktan eğitim sistemine ihtiyaç duyulmuştur.

Uzaktan eğitim; Zamandan ve mekândan tamamen bağımsız bir şekilde öğrencinin ve öğretmenin okula veya kampüse gelme zorunluluğu olmaksızın mevcut var olan bilgisayar teknolojileri vasıtası ile tamamen sanal ortamda canlı, görüntülü, sesli olarak derslerin işlendiği, katılımcının istediği zaman bunları tekrar izleyebileceği ve görüntüleyebileceği, günümüz şartlarında eğitim ve öğretimin hızla bilgisayar ortamında geçtiği akılcı, çağdaş, yenilikçi bir eğitim sistemidir. (Arabacı, 2021, s. 6)

Bu bağlamda özel eğitimde pandemi şartları sebebiyle uzaktan eğitime ihtiyaç duyulduğu bir gerçektir. Bu sebeple araştırmada, “Özel eğitime ihtiyaç duyan çocuklar ile uzaktan müzik eğitimi yapılabilir mi?” problemi belirlenmiş ve bu problem kapsamında aşağıdaki alt problemlere cevap aranmıştır.

- 1- Uzaktan müzik eğitiminin avantajları nelerdir?
- 2- Uzaktan müzik eğitiminin dezavantajları nelerdir?
- 3- Özel eğitime ihtiyaç duyan çocuklar ile uzaktan müzik eğitiminin yapılabilme durumuna ilişkin görüşler nelerdir?

1.1.Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, yaşanan pandemi sürecinde özel eğitime ihtiyaç duyan çocuklar ile uzaktan müzik eğitiminin yapılabilirliğine ilişkin müzik eğitimcisi görüşlerinin ortaya konulmasıdır.

1.2.Araştırmanın Önemi

Bu araştırma, konuya ilişkin hem eğitimcilere hem de araştırmacılara ışık tutması bakımından önem taşımaktadır.

2.YÖNTEM

Bu çalışmada nitel araştırma yaklaşımı kullanılmıştır. “Nitel araştırma, gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma olarak tanımlanabilir” (Yıldırım ve Şimşek, 2018, s. 41).

2.1. Verilerin Toplanması

Araştırmadaki verilerin toplanmasında görüşme tekniği kullanılmıştır. Görüşme; “Önceden belirlenmiş ve ciddi bir amaç için yapılan, soru sorma ve yanıtlama tarzına dayalı, karşılıklı ve etkileşimli bir iletişim sürecidir” (Stewart ve Cash, 1985, Aktaran Yıldırım ve Şimşek, 2018, s. 129).

Araştırmada uzaktan müzik eğitiminin avantajları, dezavantajları ve yapılabilirliğine ilişkin görüşlere ulaşmak amacıyla dört sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu uzman görüşlerine başvurularak hazırlanmış ve telefonla görüşme yoluyla görüşmeler yapılmıştır.

2.2. Verilerin Analizi

Araştırmada toplanan veriler içerik analizi yoluyla çözümlenmiş ve tablolandırılmıştır. “İçerik analizinde temel amaç, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır. Betimsel analizde özetlenen ve yorumlanan veriler, içerik analizinde daha derin bir işleme tabi tutulur ve betimsel bir yaklaşımla fark edilmeyen kavram ve temalar bu analiz sonucu keşfedilebilir” (Yıldırım ve Şimşek, 2016, s. 242).

2.3. Çalışma Grubu

Bu çalışmada çalışma grubunu, özel eğitime ihtiyacı olan çocuklarla müzik eğitimi gerçekleştiren ve bu konuda tecrübesi olan, halen özel eğitime ihtiyacı olan çocuklar ile çalışan, altısı erkek biri kadın yedi müzik eğitimcisi oluşturmaktadır.

3.İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Ülkü'nün 2018 yılında yaptığı "İlkokul Öğretmenlerinin Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumları" adlı çalışmasında ilkokullarda görev yapan öğretmenlerin uzaktan eğitime yönelik tutumlarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada 2017 yılında Bolu ilinin merkezinde yer alan 37 ilkokulda görev yapan 206 kadın ve 149 erkekten oluşan toplam 355 sınıf ve branş öğretmeni ile çalışılmıştır. Çalışmada Ağır (2007) tarafından geliştirilmiş "Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum Ölçeği" kullanılmış ve veriler bu ölçek aracılığıyla toplanmıştır. Ölçek uzaktan eğitimin avantajları ve uzaktan eğitimin sınırlılıkları olarak iki alt boyuta sahiptir. Araştırmada belirlenen alt problemlerde uzaktan eğitime yönelik tutumlar, bu tutumların cinsiyet değişkenlerine göre, mesleki kıdem değişkenine göre, sınıf ya da branş öğretmeni olma durumuna göre, öğrenim durumuna göre ve uzaktan eğitimle ilgili bilgi sahibi olup olmama durumlarına göre anlamlı bir fark oluşturup oluşturamadığı açısından incelenmiştir. Belirlenen bu alt problemlerin sonuçlarına bakıldığında ise uzaktan eğitime yönelik tutum puanlarının orta düzey ve olumlu yönde, uzaktan eğitimin sınırlılıkları alt boyutu için uzaktan eğitime yönelik tutum puanlarının orta düzeyde ve olumsuz olduğu sonucuna varılmıştır.

Arabacı'nın 2021 yılında yaptığı "Öğretmenlerin Uzaktan Eğitim Algısı ve Öğrencilerin Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumları" adlı çalışmasında Erzurum ilinde yer alan 5 farklı ortaokulda görev yapan öğretmenlerin uzaktan eğitim algıları ve bu okullarda öğrenim gören öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik tutumları incelenmiştir. Araştırmaya 201 öğretmen ve 624 öğrenci katılmıştır. Öğretmenlerin uzaktan eğitim algılarını belirlemek için Gök (2001) tarafından geliştirilen "Uzaktan Eğitim Algı Ölçeği" kullanılmış, tutumları belirlemek için ise Arslan ve Bircan (2019) tarafından geliştirilen "Uzaktan Eğitim Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre uzaktan eğitim algı ölçeğinin alt faktörlerinden öğretmenlerin, uzaktan eğitime temel bakışa yönelik algıları faktörüne bağlı olarak algı düzeylerinin düşük düzeyde olduğu diğer faktör ve ölçeğin tamamına yönelik algılarını orta düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik tutumlarına bakıldığında ise ölçeğin alt faktörleri olan uzaktan eğitimin katılımcıya avantajları, uzaktan eğitimin teknik boyutu ve uzaktan eğitim isteği faktörlerine yönelik olarak öğrencilerin tutum düzeylerinin yüksek düzeyde olduğu, uzaktan eğitimin öğretime etkililiği, uzaktan eğitimde yaşanan problemler faktörüne ve ölçeğine tamamına yönelik tutumlarının orta düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Çok'un 2021 yılında yaptığı "Öğretmenlerin Uzaktan Eğitime İlişkin Öz-Yeterlik Algısı ve Pandemi Sürecinde Uzaktan Eğitimde Karşılaştıkları Engeller" adlı çalışmasında 2020-2021 eğitim öğretim yılı uzaktan eğitime mecburi ve hızlı geçiş süreci ile birlikte öğretmenlerin öz-yeterlilik algılarını ve bu süreçte karşılaştıkları engelleri ortaya çıkarmak amaçlanmıştır. Araştırmanın örneklemini Van

İli Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ilk ve orta dereceli okullarda görev yapan 381 öğretmen oluşturmuştur. Öğretmenlerin uzaktan eğitime ilişkin öz-yeterlik algılarını ortaya çıkarmak için çalışma kapsamında 36 maddeden oluşan bir ölçek geliştirilmiş ve yine öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecinde karşılaştıkları engelleri belirlemek için orijinal İngilizce olan ve Almanthari vd. (2020) tarafından geliştirilen 21 maddelik “Uzaktan Eğitimde Karşılaşılan Engeller” anketi Türkçe’ye çevrilerek uygulanmıştır. Analizler sonucunda elde edilen bulgularda öğretmenlerin uzaktan eğitime ilişkin öz-yeterlik algıları öğretmenlerin cinsiyet, çalıştıkları öğretim kademesi, sahip oldukları mobil cihaz ve uzaktan eğitimde EBA kullanımını değişkenlerinde anlamlı farklılık olmadığı görülmüştür. Branş, mesleki çalışma süresi, kişisel bilgisayara sahip olunması, evde internet bağlantısı olması, uzaktan eğitimle ilgili bir eğitim almış olması, uzaktan eğitimde Zoom kullanmış olması ve canlı sınıf teknolojisini kullanım değişkenleri açısından ise anlamlı bir farklılık görülmüştür. Özellikle uzaktan eğitim sürecine ilişkin olarak öğretmenler tarafından en yüksek düzeyde engel olarak görülen maddelerin ders materyalleri ve uzaktan eğitim konusunda kendilerine olan güven ve çabaları olduğu görülmüştür. Orta düzeyde engel olarak görülen maddeler ise ders içerikleri ve okul boyutuyla ilgili olduğu görülmüş, düşük düzeyde engel olarak görülen maddeler ise öğrencilerin uzaktan eğitime ilişkin durumlarını ve öğretmenlerin uzaktan eğitim konusunda bilgi ve beceriyle ilgili olduğu görülmüştür.

Deniz’in 2021 yılında yaptığı “Öğretmenlere Yönelik Uzaktan Eğitim Tutum Ölçeğinin Geliştirilmesi ve Öğretmen Tutumlarının Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi” adlı çalışmasında salgın sürecinde öğretmenlerin mecburi olarak geçiş yaptığı Uzaktan Eğitim programına karşı tutumların belirlenmesi ve değerlendirilmesi için geçerli ve güvenilir bir ölçek geliştirmek ve bu ölçeğin öğretmenlerin uzaktan eğitime yönelik tutumlarını ve çeşitli değişkenlerin öğretmenlerin tutumlarına olan etkisini araştırmak amaçlanmıştır. Ölçeğin geliştirilme kısmında 92 öğretmenin görüşü alınarak olumlu ve olumsuz maddelerden oluşan 46 maddelik madde havuzu oluşturulmuştur. Ölçek, alanında uzman dört akademisyenin değerlendirmesinden sonra MEB bünyesinde çalışan farklı branşlardaki 502 öğretmene uygulanmış, 20 maddeden ve iki faktörden oluşan bir ölçek elde edilmiştir. Ölçeğin orijinal formu Gaziantep, Şehitkamil ve Şahinbey ilçelerinde devlet okullarında ve özel okullarda görev yapan 866 öğretmene uygulanmıştır. Öğretmenlerin uzaktan eğitime yönelik genel tutum düzeylerinin görev yaptıkları ilçe, eğitim kademesi, kurum türü, cinsiyet, hizmet yılı, branş, mezuniyet, hizmet içi eğitim alma durumu ve öğretmenlerin teknolojik yetkinlik algıları değişkenlerine göre farklılık gösterip göstermediği incelenmiştir. Öğretmenlerin cinsiyetinin, görev yaptığı ilçenin ve mezuniyet durumlarının uzaktan eğitime yönelik tutumları üzerinde belirleyici bir etkisinin olmadığı ancak öğretmenlerin görev yaptığı eğitim kademesi, kurum türü, hizmet yılı, branşları ve hizmet içi eğitim alma durumlarının uzaktan eğitime yönelik tutumlarını etkilediği sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca

Uzaktan müzik eğitiminin özel eğitime ihtiyaç duyan çocuklar ile yapılabiliğine ilişkin müzik eğitimcisi görüşleri

öğretmenlerin teknolojik yetkinlik algılarıyla uzaktan eğitime yönelik tutumları arasında pozitif bir ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Yılmaz vd.'nin 2021 yılında yaptığı "Covid-19 ve Çevrimiçi Müzik Eğitimi: Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Görüşleri Üzerine Nitel Bir Çalışma" isimli araştırmada pandemi döneminde uzaktan müzik eğitimi uygulamalarının okul öncesi öğretmen adaylarının görüşleri doğrultusunda incelenmesi amaçlanmıştır. Durum çalışması deseni kullanılan araştırma Kafkas Üniversitesi Dede Korkut Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği bölümünde öğrenim gören 22 öğretmen adayı ile gerçekleştirilmiştir. Veriler uzman görüşleri doğrultusunda yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla toplanmış ve içerik analizi ile çözümlenmiştir. Araştırmanın sonucunda uzaktan müzik eğitimi sürecinde okul öncesi öğretmen adaylarının derse yönelik elde ettikleri kazanımların ağırlıklı olarak kuramsal nitelikte gerçekleşmiş olduğu, uygulama bakımından ise en büyük eksikliğin bir enstrüman çalmayı öğrenme noktasında olduğu görülmüştür. Katılımcılar çoğunlukla, uzaktan eğitimin olumlu yönleri çerçevesinde zamandan ve mekândan tasarruf etme yönünde görüş bildirmişlerdir. Bununla birlikte uzaktan eğitim sürecinde karşılıklı iletişimin yetersizliği, uygulamada alt yapı eksikliğinin bulunması ve ders zamanının kısıtlı olması gibi olumsuz sonuçlara ulaşılmıştır.

4. BULGULAR VE YORUM

Birinci Alt Problem: Uzaktan müzik eğitiminin avantajları nelerdir?

Birinci Alt Problemin Çözümü: Uzaktan müzik eğitiminin avantajlarına ilişkin eğitimci görüşleri aşağıdaki tabloda açıklanmaya çalışılmıştır.

Tablo 1.

Katılımcıların uzaktan müzik eğitiminin avantajlarına ilişkin görüşleri

Pandemideki bulaş riskini ortadan kaldırması	3 katılımcı
Zamanın verimli kullanılabilirliği	2 katılımcı
Uzaklık sorununun olmaması	2 katılımcı
Dikkat dağınıklıklarının en aza indirilmesi	1 katılımcı
Teori derslerinden verim alınabilmesi	1 katılımcı
Açıklama yapılmamıştır	2 katılımcı

Yukarıda görüldüğü üzere avantajlarının olduğu görüşünü belirten üç katılımcı uzaktan eğitimin pandemideki bulaş riskini ortadan kaldırdığını, iki katılımcı günlük hayattaki zaman problemlerini ortadan kaldırdığı ve bu sayede zamanın verimli kullanılabilirliğini, iki görüşmeci farklı şehirler gibi etkenleri ortadan kaldırarak uzaklık sorununu ortadan kaldırdığını, bir katılımcı öğrencilerin dikkat

dağınıklıklarını en az indirdiğini diğer bir görüşmeci ise teori derslerinin verimli geçebildiğini belirtmiştir. İki katılımcı ise bu konuda bir açıklama yapmamıştır. Ayrıca bir katılımcı bu konudaki düşüncelerini; “özel eğitime ihtiyaç duyan çocuklar ve gençler ile hem yüz yüze hem de uzaktan çalıştım. Uzaktan çalışmanın en büyük artısının koro derslerinde farklı şehirlerdeki çocukları bir araya getirmesi ve onlar için kolaylıklar sağlaması olduğunu gördüm” şeklinde açıklamıştır. Bu bulgulardan yola çıkılarak avantajlara ilişkin görüşler uzaktan müzik eğitiminin yapılabilirliği yönündedir.

İkinci Alt Problem: Uzaktan müzik eğitiminin dezavantajları nelerdir?

İkinci Alt Problemin Çözümü: Uzaktan müzik eğitiminin dezavantajlarına ilişkin eğitimci görüşleri aşağıdaki tabloda açıklanmaya çalışılmıştır.

Yüz yüze etkileşime ihtiyaç duyulması	1 katılımcı
Uygulama yoluyla çalışılmaması	1 katılımcı
İlgi ve dikkat sorunları	2 katılımcı
Eğitimci için yetersizlik hissi	2 katılımcı
Çalgı eğitiminde fiziksel müdahale yapılamaması	6 katılımcı

Yukarıda görüldüğü üzere dezavantajlarının olduğu görüşünü belirten bir katılımcı yüz yüze etkileşime ihtiyaç duyulması gerektiğini, bir katılımcı uygulama yoluyla çalışmadığını, iki katılımcı uzaktan gerçekleştirilen derslerde öğrencilerin ilgi ve dikkat sorunlarıyla karşılaştığını, altı katılımcı çalgı eğitiminde fiziksel müdahale yapılamamasından kaynaklı uygulamaya yönelik derslerin yeterince verimli geçmediğini, iki katılımcı ise hem bu sebeple hem de bağlantı sorunları sebebiyle eğitimci için yetersizlik hissi verdiğini belirtmiştir. Ayrıca bir katılımcı dezavantaj konusundaki düşüncelerini; “derslerde aynı anda sergilenen performansları göremiyorum, konserlerde o şarkıları kullanamıyoruz ve yeni öğrenilen şarkıların yüz yüze gelindiğinde performe edilmesi risk teşkil edebiliyor” şeklinde açıklamıştır. Dezavantajlar çoğunlukta olsa da teorik derslerin yapılabilirliği uzaktan müzik eğitiminin sürdürülebileceği görüşünü ortaya koymuştur.

Üçüncü Alt Problem: Özel eğitime ihtiyaç duyan çocuklarla uzaktan müzik eğitiminin yapılabilme durumuna ilişkin görüşler nelerdir?

Üçüncü Alt Problemin Çözümü: Uzaktan müzik eğitiminin özel eğitime ihtiyaç duyan çocuklarla yapılabilirliğine ilişkin eğitimci görüşlerine bakıldığında altı görüşmeci olumsuz yanıt vermiş, bir görüşmeci ise yapılabilir yanıtını vermiştir. Olumsuz yanıt veren görüşmecilerin tamamı uzaktan müzik eğitiminin sağlıklı bireylerle yapıldığında dahi problemlerle karşılaştıklarını ve özel eğitime

Uzaktan müzik eğitiminin özel eğitime ihtiyaç duyan çocuklar ile yapılabiliirliğine ilişkin müzik eğitimcisi görüşleri

İhtiyaç duyan çocuklarla bunun çok daha zor olduğu görüşünde hemfikirdir. Bir katılımcı ise bu konudaki düşüncelerini; “uzaktan müzik eğitimi özel eğitime ihtiyaç duyan çocuklarla da yapılabilir, ben olumlu bakıyorum. Çünkü onların disiplin, ilgi ve istek durumlarının diğer bireylere göre daha üst düzeyde olduğunu düşünüyorum” şeklinde belirtmiştir.

5. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Uzaktan müzik eğitiminin avantajı olarak, pandemideki bulaşı riskinin önlenmesi, bu süreçte fiziksel temastan kaynaklı risk teşkil eden durumların önüne geçilebilmesi olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca zamanın verimli kullanılması, dikkat dağınıklığının azaltılması ve teorik derslerden verim alınabilmesi açısından avantajlı olduğu tespit edilmiştir.

Çalgı eğitimi gibi uygulamaya dayalı derslerde fiziksel müdahale yapılamamasından kaynaklı derslerin yeterince verimli geçmediği uzaktan müzik eğitiminin dezavantajı olarak tespit edilmiştir. Ayrıca bu süreçte karşılaşılan bağlantı sorunlarının hem öğrenciyi hem de öğretmeni olumsuz etkilediği, bu durumun öğretilimde yetersizlik hissi uyandırdığı sonucuna da ulaşılmıştır.

Pandemi sürecinde yoğun olarak kullanılan ve yeni bir kavram olan uzaktan eğitime ilişkin, bağlantı problemleri, etkileşim ve uygulamaya gereksinim duyulması nedeniyle uzaktan müzik eğitiminin özel eğitimde kullanılmayacağı müzik eğitimcisi görüşleri yoluyla tespit edilmiştir.

Bu araştırmanın sonuçları ve Yılmaz vd. (2021)' nin çalışmasının sonuçları; uzaktan müzik eğitiminde kuramsal nitelikteki derslerin verimli işlenebilmesi, uzaktan müzik eğitimi ile zamandan ve mekândan tasarruf edilebilmesi fakat uzaktan çalgı eğitimi gibi uygulamaya yönelik derslerin yeterince verimli yapılamaması ve karşılıklı iletişimin yetersiz olması bakımından paralellik göstermektedir.

Bu çalışmada uzaktan müzik eğitimi için özel eğitime ihtiyacı olan çocuklar ile müzik eğitimi yapabilecek eğitimciler yetiştirilmesi ve özel eğitimde uzaktan müzik eğitiminin gerçekleştirilebilme durumuna ilişkin yeni araştırmalar yapılması önerilmektedir.

Araştırmanın Etik Beyanı

Bu çalışmanın tüm hazırlanma süreçlerinde etik kurallara uyulduğunu yazar beyan eder. Aksi bir durumun tespiti halinde Online journal of music sciences'ın hiçbir sorumluluğu olmayıp, tüm sorumluluk çalışmanın yazarına aittir.

Araştırmacıların Makaleye Katkı Oranı Beyanı:

1. yazar katkı oranı: %50
2. yazar katkı oranı: %50

Çıkar Çatışması Beyanı:

Yazarlar arasında herhangi bir kişisel ve finansal çıkar çatışması bulunmamaktadır.

KAYNAKÇA

Arabacı, S. (2021). *Öğretmenlerin uzaktan eğitim algısı ve öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik tutumları* (Yayın No. 672270) [Yüksek lisans tezi, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.

https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/TezGoster?key=8tbPippmWV_b-Irrn9YEAL-7NRjux7h27Sqnt_KuBCwwTmQUJPKcOHZJ4nu529R

Çok, C. (2021). *Öğretmenlerin uzaktan eğitime ilişkin öz-yeterlilik algısı ve pandemi sürecinde uzaktan eğitimde karşılaştıkları engeller* (Yayın No. 671199) [Yüksek lisans tezi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.

https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/TezGoster?key=8tbPippmWV_b-Irrn9YEAjrEAGkn-nnoxWjLvgFYjAd9IzJ_gj3wtQNs_b2IsdAd

Deniz, S. (2021). *Öğretmenlere yönelik uzaktan eğitim tutum ölçeğinin geliştirilmesi ve öğretmenlerin tutumlarının çeşitli değişkenlere göre incelenmesi* (Yayın No. 670883) [Yüksek lisans tezi, Gaziantep Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.

https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/TezGoster?key=8tbPippmWV_b-Irrn9YEAsUYZQL5Jn9ckre4qzTysWC1YVuXY-Q6vaq3wLrty29_

Ertürk, S. (1979). *Eğitimde program geliştirme* (3.Baskı). Yelkentepe Yayınları.

Fidan, N., Erden, M. (1996). *Eğitime giriş*. Alkım Yayınevi.

Kara, S. (2019). *Özel eğitim öğretmenlerinin özel eğitim süreçlerinde müzik eğitimi entegrasyonuna ilişkin görüşlerinin incelenmesi* (Yayın No. 561103) [Yüksek lisans tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.

https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/TezGoster?key=FgmkGchPKo23qQqBeqzVZtPUPN-QAZrL970GoW1my056_IJQza2gHLeCdBK_0Znb

Say, A. (2002). *Müziğin kitabı* (2.Baskı). Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Uçan, A. (2018). *Müzik eğitimi temel kavramlar-ilkeler-yaklaşımlar ve Türkiye'deki durum* (Genişletilmiş 4.Baskı). Arkadaş Yayınevi.

Ülkü, S. (2018). *İlkokullarda görev yapan öğretmenlerin uzaktan eğitime yönelik tutumları* (Yayın No. 502435) [Yüksek lisans tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi].

https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/TezGoster?key=MzP7PYssFqdb3WjIroAkXG7V13ocY8roWVFI_SyF6uY7jkzSCo7m2TPvDii7-u

Yıldırım, A., ve Şimşek, H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (11.Baskı). Seçkin Yayıncılık.

Yılmaz, H., Sakarya, G., Gayretli, Ş. ve Zahal, O. (2021). Covid-19 ve çevrimiçi müzik eğitimi: okul öncesi öğretmen adaylarının görüşleri üzerine nitel bir çalışma. *Journal of Qualitative Research in Education*, 28, 283-299. <https://doi.org/10.14689/enad.28.1>

EXTENDED ABSTRACT

1. Introduction

Education exists for every individual, regardless of such elements as gender, age etc. In this context, it include healthy individuals as well as individuals who need special education. Individuals who need special education may maintain it more difficult to live their lives than normal individuals depending on the mental or physical damage and the extent of these damages and may need special education for this reason. In addition to the courses related to special education, music and music education can also be used in special education. The use of various online applications has increased rapidly during the difficult epidemic process we are experiencing today, and education has been provided through these applications in general. This distance education requirement, which includes music education, continued as an alternative to face-to-face education. In this process, both the advantages and disadvantages of distance education were encountered. In order for music education to continue with distance education, field educators have adapted to this process. In this context, various distance education applications were used in special education to ensure that the education process was not interrupted.

2. Method

The aim of this research is to identify the advantages and disadvantages of the current situation through the views of the music educator in distance music educate with children who need special training. In the study, data was collected by semi-structured interview technique and analyzed through content analysis.

1. Findings and Results

According to the opinions of music educators, it has been concluded that the biggest advantage in distance music education is that it eliminates the risk of transmission in the pandemic, and the disadvantage is that applied courses are not effective enough due to the inability to perform physical intervention in instrument education. In addition, it is proposed to conduct new researchs on the possibility of conducting distance music education with children who need special education.